

Liki. Turki so v njem mnogo let gospodarili, a l. 1685. so ga morali za vselej zapustiti in ga izročiti generalu Ivanu Jožefu grofu Herbersteinu in slavnemu duhovniku Marku Mesiću. Do 700 Turkov se je tedaj pokrستilo, a tamkajšnja turška džamija je bila l. 1695. izpremenjena v katoliško cerkev. Iz Like nas vodi pisatelj na drugo stran hrvaške domovine v ravni Srem, kjer je opisal grad Erdut ob Donavi. Od tukaj pohitimo pa zopet na štajersko mejo, kjer ležé razvaline starodavnega Kostela, kjer so nekda gospodovali mogočni celjski grofje in Ivan Vitovec. Lepo zgodovino ima tudi grad Brezovica, katera stoji ne daleč od Zagreba ob Karloški cesti. Ogromne razvaline pričajo o slavi frankopanskega gradu Hreljina v Bakarski okolici, od koder je prekrasen razgled na Bakarski zaliv in na morje. Med najstarejše gradove v Zagorju spada Grebengrad, katerega razvaline stojé nedaleč od Novega Marofa. Grebengrad je sezidan izvestno že v XII. veku in ima lepo in slavno preteklost. Zadnji grad, kateri je opisan v drugem snopiču, je Klokoč, a stoji v Banovini ob rečici Glini. Pisateljeva naloga ni lahka. Zbrati zgodovino vseh zgodovinskih zgradb zemlje, katera ima

tako slavno in burno preteklost, kot jo ima Hrvaška, ni lahko; tako opravilo zahteva celega in dobro zgodovinsko izurjenega človeka. Razun tega se mora tudi varovati, da ni preobširen v opisovanju; v kratkih, odločnih potezah mora narisati zgodovino poedinega gradú, a pri tem vendar paziti, da ga razume tudi širje občinstvo. Kakor izpričujeta dosedaj izišla dva snopiča, je pisatelj kos svoji nalogi. Ko nas najpoprej seznani z okolico in privede do svojega gradú, pripoveduje nam mirno, kratko in razumljivo najvažnejše točke iz njegove zgodovine, tako da opravičeno sklepamo, da bo mnogo koristil s svojim delom. Prav zato pa tudi želimo, da bi svoje res domoljubno delo z isto navdušenostjo in z istim veseljem, s katerim ga je začel, tudi dovršil, a med svojim narodom našel obilo naročnikov, kateri bi mu izdaje s svojimi doneski omogočili. Celo delo bo obsegalo 3—5 knjig, in vsaka knjiga bo imela 10 snopičev, a veljala bo 15 K. Naročnino sprejema in delo tiska podjetna tiskarna Antona Scholza (Zagreb, Gajeva ulica št. 7), katera se mnogo trudi, da bo delo res okusno in lepo; tisk in slike knjigo zelo priporočajo. Janko Barle.

Glasba.

Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in čveterospevov. Uglasbil Janez Laharnar, organist. Delo 8. V Ljubljani. Založil skladatelj. — Tisk J. Blaznikovih naslednikov. 1900. — Enajst moških zborov, različnih po vsebini in vrednosti, a vseskozi primernih našim moškim in mladeniškim pevskim društvom, imamo tu pred seboj. Poleg šaljive „Napitnice“ in veselega „Vinskega hrama“, imamo tu dve koračnici: „Bratje, v kolo se vstopimo“ (uvod nam ne ugaja) in krepko „Dijaško“, in tudi resne, veličastne skladbe, kot je „Mi vstajamo!“ „Moja domovina“. Zelo mehkoliričnega, skoro sentimentalnega značaja so skladbe s samospeli, med katerimi gre prvo mesto „Naši zvezdi“. Zbirko sklepa mila „Lahko noč“ z bariton-solo. To zbirko priporočamo posebno raznim mladeniškim društvom. Besede so vseskozi dostojne — na to opozarjamo še posebej, ker razna, tako naglo se množeča katoliška društva morajo izključiti iz svojega glasbenega repertoarja vse, kar se ne strinja z njih namenom, — glasbena oblika pa je toliko uglasjena in prijetna, da bo ustrezala tudi estetično-vzgojajočemu namenu. Dobi se pri gospodu skladatelju, organistu na Št. Viški Gori (p. Slap ob Idriji) za 1 K 40 h.

Božične predigre. Zložil Ignacij Hladnik. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisk J. Blaznikovih

naslednikov. Za božične praznike so te predigre dragoceno darilo. Saj morajo organisti posebno za slavnostne priložnosti imeti pripravljenih kaj posebnih glasbenih točk tudi za orglje same. Znani gospod skladatelj je v tej zbirki podal dvanajst raznih iger, med njimi več takih, ki se odlikujejo po zares duhoviti in umetni sestavi. Tu najde orgljavec krepke začetne in sklepne stavke in melodiozne medigre. Te igre so prvi zvezek večje zbirke z naslovom „Slovenski organist“. Cena zvezku je 1 K.

Pod oknom. Samospev za bariton s spremljevanjem klavirja. Ob stoletnici Prešernovega rojstva. Zložil dr. Gojmir Krek. Založil L. Schwentner. V Ljubljani. Cena 1 K 60 h. Na znano Prešernovo pesem „Luna sije“, je zložil gospod skladatelj fantazijo v obliki pesmi. Zdi se nam, da je preveč izrednih harmoničnih efektov hotel položiti v to skladbo, ki bi po svojem besedilu morala biti milo-lirična. Najlepši je pač oddelek „V hram pogledajte“. Zunanost je sicer moderna, a okusna.

Zimska idila. Balada (Besede A. Aškerca). Gospodu dr. Beli Stuhcu prijateljsko posvečeno. Za srednji glas s spremljevanjem klavirja uglasbil Risto Slavin. Op. 7. Komisijonalna založba L. Schwentner v Ljubljani. — G. Risto Slavin je že večkrat pokazal, da dobro zadene baladni ton